

Warszawa 24 czerwca 2026r.

Związek Polskich Pracodawców Handlu i Usług

ul. Zamoyskiego 47 lok. 13

03-801 Warszawa

kontakt@zpphiu.pl

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. **SPS-III. 020.164.12. 2026**

Data wpływu
29. 06. 2026

Szanowny Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu RP

Kancelaria Sejmu RP

ul. Wiejska 2/4/6

00-902 Warszawa

Dotyczy: RPW/18566/2026 - Opinia ZPPHiU w sprawie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (druk sejmowy nr 2723)

Szanowny Panie Marszałku,

działając w imieniu Związku Polskich Pracodawców Handlu i Usług, przedstawiamy opinię organizacji w sprawie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (druk sejmowy nr 2723), przewidującego wprowadzenie do polskiego porządku prawnego instytucji „względnej pozycji dominującej” oraz zakazu jej nadużywania.

ZPPHiU pozytywnie ocenia kierunek projektowanej regulacji. W naszej ocenie projekt odpowiada na realny i narastający problem nierównowagi kontraktowej występującej w wielu sektorach gospodarki, w tym w relacjach pomiędzy małymi i średnimi przedsiębiorcami (najczęściej są to polskie podmioty) a znacznie silniejszymi ekonomicznie kontrahentami (którymi często są globalne przedsiębiorstwa). Problem ten jest szczególnie widoczny tam, gdzie większy podmiot formalnie nie posiada klasycznej pozycji dominującej na rynku właściwym, lecz w konkretnej relacji handlowej dysponuje tak znaczną przewagą ekonomiczną i organizacyjną, że może jednostronnie narzucać drugiej stronie niekorzystne warunki współpracy.

Dotychczasowe przepisy o nadużywaniu pozycji dominującej niezwykle rzadko pozwalają skutecznie reagować na tego rodzaju sytuacje, czego dowodzi bardzo mała liczba postępowań prowadzonych na ich podstawie przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów („Prezes UOKiK”)¹. Ich stosowanie jest bowiem niezwykle trudne (wymaga m.in. zdefiniowania rynków właściwych, wykazania posiadania przez dominanta siły rynkowej, wykazania nadużycia), co pociąga za sobą konieczność zaangażowania doradców prawnych i ekonomicznych bez gwarancji sukcesu. To staje się dla mniejszych przedsiębiorców barierą nie do pokonania.

Tymczasem w praktyce gospodarczej mniejszy przedsiębiorca, zależny od jednego kanału sprzedaży, kluczowego odbiorcy, wynajmującego, dostawcy, platformy cyfrowej albo organizatora sieci franczyzowej, często nie ma realnej alternatywy gospodarczej. W konsekwencji może być zmuszony do akceptowania warunków, których nie przyjąłby w relacji o bardziej zrównoważonym charakterze.

¹ Przykładowo, zgodnie ze sprawozdaniem Prezesa UOKiK za rok 2025, organ ten wszczął w 2025 roku tylko 1 nowe postępowanie dotyczące nadużywania pozycji dominującej i wydał 1 decyzję zakazującą stosowania tego typu praktyk.

Dotyczy to w szczególności narzucania nieuczciwych cen i opłat, nieproporcjonalnego przerzucania kosztów i ryzyk, jednostronnych zmian warunków umowy, stosowania niejednorodnych lub uciążliwych postanowień umownych, a także grożenia działaniami odwetowymi wobec kontrahenta korzystającego z przysługujących mu praw. Członkowie ZPPHiU spotykają się z takim skrajnie nieuczciwymi działaniami niezwykle często.

Tym samym, z perspektywy ZPPHiU projekt będzie miał pozytywny wpływ na sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorców. MŚP są fundamentem polskiej gospodarki, zatrudnienia i lokalnej aktywności gospodarczej, ale jednocześnie najczęściej dysponują ograniczonymi zasobami finansowymi, prawnymi i organizacyjnymi w porównaniu z największymi uczestnikami rynku. Wprowadzenie zakazu nadużywania względnej pozycji dominującej zdecydowanie poprawi ich sytuację poprzez zwiększenie przewidywalności relacji gospodarczych, ograniczenie arbitralnych praktyk silniejszych kontrahentów oraz zmniejszenie ryzyka nieuzasadnionego przerzucania kosztów prowadzenia działalności na słabszą stronę umowy. To z kolei, uwalniając nową energię i zasoby, stymulować będzie rozwój polskiej gospodarki.

Warto podkreślić, że projektowana regulacja ma znaczenie nie tylko dla branży handlu i usług, ale również dla wielu innych obszarów gospodarki, w których występuje podobna asymetria siły negocjacyjnej. Dotyczy to m.in. relacji franczyzowych, współpracy z platformami cyfrowymi, relacji dostawców i podwykonawców z dużymi odbiorcami, relacji dealerów z importerami lub producentami, a także relacji krajowych przedsiębiorców z dużymi międzynarodowymi podmiotami. W tych przypadkach problemem nie jest samo istnienie dużych firm, lecz możliwość wykorzystywania przewagi kontraktowej wobec partnerów, którzy z przyczyn ekonomicznych nie mogą łatwo zmienić kontrahenta.

Szczególnie istotne jest również to, że proponowane przepisy mogą działać prewencyjnie. Samo wprowadzenie jasnego zakazu nadużywania względnej pozycji dominującej, zagrożonego surowymi karami, powinno skłonić silniejsze podmioty do dobrowolnego przeglądu stosowanych wzorców umownych, praktyk rozliczeniowych, procedur zakupowych i sprzedażowych oraz mechanizmów compliance oraz samodzielnego wyeliminowania najbardziej dokuczliwych dla mniejszych kontrahentów praktyk. W efekcie regulacja może ograniczyć liczbę sporów, poprawić standardy współpracy i wzmocnić kulturę uczciwego obrotu gospodarczego.

Analogiczne rozwiązania stosowane są z powodzeniem w wielu państwach Unii Europejskiej (w tym m.in. w Austrii, Francji, Niemczech, Hiszpanii czy Portugalii), co dowodzi, że ustawodawcy tych państw dostrzegli potrzebę skutecznej ochrony mniejszych przedsiębiorców.

Mając powyższe na względzie, ZPPHiU wyraża poparcie dla poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Z wyrazami szacunku,

Waldemar Ciepka

Dyrektor Zarządca

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Związek Polskich Pracodawców Handlu i Usług

ul. Jana Zamoyskiego 47/13

03-801 Warszawa

e-mail: kontakt@zpphiu.pl

KRS 0000636450, Regon 365391236, NIP 5213747441